

**Švietimo ir mokslo ministro Gintaro Steponavičiaus kalba, pasakyta 10-ojoje
Vilniaus tarptautinėje tikimybių teorijos ir matematinės statistikos
konferencijoje, įvykusioje birželio 28 d. Lietuvos mokslų akademijoje**

Gerbiamieji,

Džiaugiuosi turėdamas galimybę pasveikinti šio tarptautinio susitikimo dalyvius ir būti kartu su jumis.

Savo žodį pradėsiu, cituodamas vieną šviesiausių Lietuvos mokslo protų, kurio darbai buvo pradžių pradžia ištisai Lietuvos matematikų plejadai ir šiai konferencijai – akademiką Joną Kubilių. Kadaisė akademikas yra pasakęs, kad matematika Lietuvoje yra pats prieinamiausias mokslas. Tyrimams nereikia brangių medžiagų, sudėtingų laboratorijų ar technologijų – reikia tik geros galvos ir pieštuko. Nesiimu vertinti, kokios įtakos ši mintis turėjo tikimybių teorijos ir matematinės statistikos raidai Lietuvoje. Tačiau akivaizdu, kad Jono Kubiliaus autoriteto, jo mokinio – šviesaus atminimo akademiko Vytauto Statulevičiaus ir jų išugdytų mokslininkų laimėjimų dėka Vilniui tenka garbė dešimtą kartą priimti iškiliausios šios mokslo srities specialistus.

X Vilniaus tarptautinė tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencija mums labai svarbi dėl dviejų priežasčių. Ji liudija, kad keičiantis mokslininkų kartoms Lietuvoje išlieka aukšto lygio mokslo darbų tęstinumas, ir tai, kad Vilniaus vardas įsitvirtino matematikos mokslo žemėlapyje kaip geriausių šios srities mokslininkų susitikimo ir naujų išvalgų apykaitos vieta. Jūsų buvimas čia – svarbus Lietuvos mokslo pripažinimas.

Greta fundamentaliojo mokslo, be kurio mokslo nebūtų apskritai, Lietuvai itin aktuali taikomųjų mokslų plėtra. Šiems tikslams ir projektams nukreipėme iš Europos

Sjungos struktūrinių fondų gaunamas milijonines investicijas, tikėdamiesi proveržio naujų technologijų srityje, su kuria siejame augantį Lietuvos pažangos pagreitį. Matematikai šiuose projektuose irgi tenka reikšminga vieta. Lietuvos mokslo tarybos šiemet pradėti teikti didelės finansinės vertės grantai mokslininkams suteikia galimybę iškiliems tyrėjams, mokslinių mokyklų vadovams savarankiškai planuoti tyrimų programas, suformuoti komandas, priimti doktorantus. Mūsų mokslo ir studijų plėtros programoje numatyta remti profesines mokslininkų asociacijas, į kurias tyrėjai buriasi ne pagal institucinę priklausomybę, o pagal mokslinius interesus, mokslines mokyklas.

Būdamas atsakingas taip pat ir už bendrojo ugdymo bei aukštųjų studijų sritį, negaliu nepaminėti dar vieno lūkesčio, kurį siečiau su Jūsų bendruomene. Tai jaunimo skatinimas rinktis mokslininko profesiją. Šiais laikais jaunų žmonių dėmesį lengviau užvaldo profesijos, žadančios greitą naudą ir sėkmę, gabiam jaunimui akademinė karjera neretai pasirodo ne tokia patraukli. Tačiau sėkmės istorijos – o tikimybių teorijos plėtros istorija Lietuvoje yra akivaizdi sėkmės istorija – tinkamai paviešintos yra nepamainomas argumentas tiems, kurie renkasi gyvenimo kelią.

Maža to, nuolat tenka susidurti su nusiskundimais, kad vis daugiau moksleivių laiko matematiką sunkiausiu ir nuobodžiausiu dalyku, kad dar mokyklos suole nusigręžia nuo tikslųjų mokslų ir linksta į socialines studijas. Mūsų bendras rūpestis pasukti galvas, kaip sugrąžinti moksleivių žavėjimąsi ta, kuri teisėtai vadinama mokslų karaliene. Jėga ir prievarta čia ne ką tenuveiksi, reikia pasidalyti susidomėjimu ir įkvėpimu, kuri Jūs esate patyrę ir pavertę svarbiausia savo gyvenimo gaire. Matau bendraminčius mokslininkus kaip svarbiausią vaizduotės šaltinį, jėgą, galinčią šioje srityje prisidėti prie pozityvių permainų. Nenoriu pernelyg nukreipti Jūsų minčių nuo aukštų mokslo problemų prie švietimo pragmatikos, tačiau kuo daugiau moksleivių laikys matematiką įdomia, tuo daugiau rinksis tikslųjų mokslų studijas. Drauge bus daugiau galimybių, kad jūsų ratas plėsis jaunais kolegomis.

Linkiu prasmingai ir smagiai praleisti konferencijos dienas Vilniuje, rasti laiko ir diskusijoms, ir pasižmonėjimui.